

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Стандарт вищої освіти України

*(тимчасовий до прийняття офіційного
стандарту МОН України)*

Середня освіта (Історія)

**Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія)**

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

**Кваліфікація: Бакалавр освіти
(за предметною спеціальністю «Історія»)
Вчитель історії**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ НУВГП

Голова Вченої ради

Мошинський В. С. /

(протокол № 6 від 26.06.2020 р.)

Освітня програма вводиться в дію з вересня 2020 р.

Ректор Мошинський В. С. /

(наказ № 382 від 15.07.2020 р.)

Рівне 2020 р.

I. ПРЕАМБУЛА

Тимчасовий стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка; спеціальність 014.03 Середня освіта (Історія)

Затверджено і введено в дію наказом ректора НУВГП від 15.07.2020 р.р. № 382.

Стандарт розроблено членами:

Олексін Юрій Петрович -

доктор педагогічних наук, професор;
завідувач кафедри суспільних
дисциплін ННІЕМ НУВГП
(гарант освітньої програми)

Сталовєрова Ганна Вячеславівна –

к.іст.наук, доцент кафедри суспільних
дисциплін НУВГП

Давидович Світлана Ничипорівна –

к.іст.наук, доцент кафедри суспільних
дисциплін НУВГП

Крупка Олександр Володимирович-

к.іст.наук, доцент кафедри
українознавства НУВГП

Тимчасовий стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка; спеціальність 014.03 Середня освіта (Історія)

1. РОЗГЛЯНУТО

На засіданні кафедри суспільних дисциплін ННІЕМ

Протокол № 12 від 23.04.2020 р.

2. СХВАЛЕНО

Науково-методичною радою з якості ННІЕМ

Протокол № 6 від 18.05.2020 р.

3. СХВАЛЕНО

Вченою радою НУВГП

Протокол № 6 від 26.06.2020 р.

4. ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Завідувач навчально-методичного відділу

Сорока В.С.

Ковальчук Н.С.

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень освіти	вищої	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь освіти	вищої	Бакалавр
Галузь знань		01 – Освіта/Педагогіка
Спеціальність		014.03 Середня освіта (Історія)
Обмеження щодо форм навчання		Без обмежень
Освітня кваліфікація		Бакалавр освіти (за предметною спеціальністю (Історія)
Професійна кваліфікація		Бакалавр освіти (за предметною спеціальністю (Історія) Вчитель історії
Кваліфікація в дипломі	в	Ступінь вищої освіти – бакалавр освіти Спеціальність – 014.03 Середня освіта (Історія)
Опис предметної області		Метою бакалаврської програми є забезпечення поглибленої підготовки фахівців першого бакалаврського рівня спеціальності 014 Середня освіта (Історія) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка на основі новітніх досягнень історичної та педагогічної наук: вчителів історії закладів загальної середньої освіти здатних поєднувати знання, уміння, комунікативні навички і фахові компетентності з автономною діяльністю та відповідальністю під час вирішення завдань та проблемних питань у процесі

	<p>професійної діяльності.</p> <p>Об’єкт вивчення: минуле України та людства у всіх його проявах та педагогічна методика його подання учням.</p> <p>Цілі навчання: здобуття фундаментальних знань з національної та всесвітньої історії; набуття педагогічної майстерності для викладання предмету в закладах середньої освіти.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: навчальні дисципліни, які забезпечують оволодіння професійними компетентностями.</p> <p>Методи і засоби: лекція, практичні, семінарські, індивідуальні заняття, самостійна робота, консультації, кваліфікаційна робота.</p> <p>Інструменти й обладнання: навчальна наукова й довідкова література, наочні посібники (об’ємні муляжі, карти, схеми, таблиці), технічні засоби навчання (комп’ютер, проектор, мультимедійна дошка).</p>
Академічні права випускників	В разі успішного завершення навчання, бакалавр може продовжити освіту на магістерському рівні за відповідною або суміжною спеціалізацією (спеціальністю).
Працевлаштування випускників	<p>Випускників програми призначено для викладацької (вчитель історії загальноосвітнього навчально-виховного закладу), навчально-виховної, науково-методичної й організаційно-керівницької діяльності в системі освіти України відповідно до отриманої спеціальності та на основі сучасних наукових та освітніх досягнень педагогічної теорії та практики.</p> <p>Бакалавр освіти з історії може займати первинні посади згідно з Національним класифікатором України</p>

	<p>«Класифікатор професій» ДК 003:2010;</p> <p>2320 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу;</p> <p>2351 Вихователь-методист;</p> <p>2443.2 Історик;</p> <p>2443.2 Консультант з питань історії.</p>
--	---

ІІІ. ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС, НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ БАКАЛАВР

<p>Обсяг освітньої програми у кредитах ЄКТС</p>	<p>Обсяг освітньої програми підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта/Педагогіка; спеціальності – 014.03 Середня освіта (Історія):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС, ▪ на базі молодшого бакалавра – 180 кредитів ЄКТС, <p>Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти.</p> <p>Термін навчання</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ на базі повної загальної середньої освіти - 3 роки 10 місяців ▪ на базі молодшого спеціаліста – 2 роки 10 місяців
--	---

IV. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері наук про освіту, що передбачає застосування теорій та методів педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії,</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК 12. Знання про сучасні досягнення в галузі загальних теорій держави та права, основні напрямки розвитку сучасних міжнародних відносин; шляхи і напрямки Європейської інтеграції; систему та зміст законодавства України і Європейських країн.</p> <p>ЗК 13. Знання про збирання, вивчення, наукового опрацювання й публікації писемних пам'яток історії та культури, творчої спадщини видатних історичних, політичних і культурних діячів минулого та різнопланових писемних джерел, які стосувалися багатьох видатних подій минулого.</p> <p>ЗК 14. Знання та усвідомлення закономірностей</p>

	<p>соціокультурного розвитку людства як певного етапу в його історії, що відображає певний рівень потреб, здібностей, знань, навичок та інтересів людини, спосіб виробництва, устрій політичних та суспільних відносин, рівень духовного розвитку та відтворення.</p> <p>ЗК 15. Знання про закони і різновиди мислення, способи пізнання та умови істинності знань і суджень.</p> <p>ЗК 16. Знання та розуміння найактуальніших методів наукового пізнання і обґрунтованого підходу до вирішення складних питань в організації наукових досліджень.</p> <p>ЗК 17. Здатність критично та креативно мислити, виявляти ініціативу і мотивувати людей та рухатися до спільної мети, а також навчатися протягом всього життя.</p> <p>ЗК 18. Знання та здатність вирішувати складні питання в організації власної справи в межах законодавства України та європейських країн.</p>
Фахові (предметні) компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 01. Опанування базових методів загальної педагогіки у професійній діяльності.</p> <p>ФК 02. Оволодіння основами психологічної науки, знання психологічних закономірностей для організації педагогічної діяльності та спілкування</p> <p>ФК 03. Здатність застосовувати прикладні навички роботи з джерелами, що входять у комплекс спеціальних історичних дисциплін.</p> <p>ФК 04. Оперування основними і спеціальними методами викладання історії в закладі середньої освіти; знання та практичні вміння створення, зберігання, обробку, вивчення, передавання тощо за допомогою інформаційних (комп'ютерних) технологій.</p> <p>ФК 05. Здатність до аналізу та синтезу джерел та наукових відомостей з історії України та краєзнавчих досліджень для використання у практичній професійній діяльності.</p> <p>ФК 06. Здатність до застосування в історичних дослідженнях базових знань з курсу археологія.</p> <p>ФК 07. Оперування у професійній діяльності базовими знаннями про особливості розвитку людства у період Стародавньої історії.</p> <p>ФК 08. Здатність до застосування знань з історії Середніх віків для проведення логічних зіставлень зі сучасністю.</p> <p>ФК 09. Розуміння, на основі аналізу джерельної та</p>

	<p>історіографічної бази, основних закономірностей й особливостей соціально-політичного й економічного розвитку країн Європи та Америки Нового часу.</p> <p>ФК 10. Співставлення спільних та відмінних рис у розвитку країн і регіонів Європи та Америки Новітнього періоду.</p> <p>ФК 11. З'ясування прикметних рис типологічно-цивілізаційних моделей розвитку країн Азії і Африки у Новий час.</p> <p>ФК 12. Аналіз здобутків та проблем історичного поступу країн Азії і Африки Новітнього періоду.</p> <p>ФК 13. Розуміння феномену культури, її ролі в житті українського суспільства та світу, типів і форм; здатність розглядати українську історію та культуру як складові частини європейської та світової історії та культури, зіставляти події, явища місцевої історії, локальної, регіональної історії в контексті національної, європейської історії.</p> <p>ФК 14. Володіння методикою викладання історичних дисциплін у закладах середньої освіти, вміння використовувати набуті теоретичні знання з історії та методики викладання фахових дисциплін у педагогічній практиці, здатність до організації навчального процесу відповідно до обов'язкових вимог охорони праці.</p> <p>ФК 15. Оволодіння теоретичними основами наукового дослідження та навчальним матеріалом базових дисциплін для виконання курсових та дипломних проектів.</p> <p>ФК 16. Оволодіння всіма необхідними знаннями, уміннями, навичками, компетентностями, передбаченими освітньо-кваліфікаційною програмою.</p>
--	---

V. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Здобувач вищої освіти ступеня вищої освіти бакалавр зі спеціальності – 014.03 Середня освіта (Історія), повинен продемонструвати такі результати навчання:

<p>Поняття результатів навчання</p>	<p>Результати формулювання того, що, повинен знати, розуміти, бути здатним продемонструвати студент після завершення навчання.</p> <p>Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти (Закон України «Про вищу освіту»).</p>
<p>Загальні знання, розуміння, вміння</p>	<p>ПРН 01. Вміти застосувати знання з української мови за професійним спрямуванням на практиці.</p> <p>ПРН 02. Використовувати знання з іноземної мови для спілкування та проведення історичних досліджень.</p> <p>ПРН 03. Вміти інтегрувати базові засади філософії у проведення історичних досліджень.</p> <p>ПРН 04. Вміти узагальнювати основи суспільно- історичного розвитку у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 05. Поєднувати та застосовувати вміння з педагогіки і психології та навички історичних досліджень у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 06. Застосувати знання з основ наукових досліджень та історичної інформатики у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 07. Створювати освітнє середовище, яке стимулює інтелектуальну та рухову активність особистості та її організацію відповідно до вікової та психофізичної специфіки розвитку організму; практична орієнтація на ведення здорового способу життя.</p> <p>ПРН 08. Інтегрувати знання права у професійну діяльність проектувати знання держави і права на історичні події, процеси та явища.</p> <p>ПРН 09. Співвідносити історію політичної та суспільної думки із загальноісторичним розвитком.</p> <p>ПРН 10. Розв'язувати вузькі завдання у різноманітних ділянках історії.</p> <p>ПРН 11. Практично застосовувати знання та набуті вміння з методики викладання історії у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 12. Вміти оцінювати, класифікувати й інтерпретувати джерела й теоретичний матеріал з історії та культури України.</p> <p>ПРН 13. Застосовувати знання з курсу археологія у професійній діяльності.</p>

	<p>ПРН 14. Застосовувати знання з дисциплін по історії Стародавнього Світу у професійній діяльності вчителя й інтегрувати їх базові засади в історичних дослідженнях.</p> <p>ПРН 15. Вміти аналізувати сучасні історіографічні концепції у розумінні середньовіччя і феодалізму; характеризувати джерела формування середньовічної цивілізації; аналізувати основні етапи її розвитку; аналізувати особливості матеріального життя та суспільних відносин епохи середньовіччя; виділяти причини і наслідки історичних подій середньовічної історії; оцінювати факти середньовічної історії, оперувати ними.</p> <p>ПРН 16. Вміти аналізувати, на основі джерел, особливості соціально-економічного розвитку та суспільних відносин слов'янських країн, інших країн Європи та Америки періоду нової та новітньої історії; здійснювати проєкцію історичного розвитку на сучасний стан окремих держав та систему міжнародних відносин; класифікувати й інтерпретувати відповідні джерела.</p> <p>ПРН 17. Вміти простежувати логіку розвитку тієї чи іншої події чи явища в історії слов'янських країн, країн Азії та Африки у новий та новітній час; порівнювати тенденції розвитку країн африканського та азійського континентів у часовій та просторовій перспективі.</p> <p>ПРН 18. Застосовувати набуті теоретичні знання з історії та методики викладання фахової дисципліни у педагогічній практиці.</p> <p>ПРН 19. Вміти розкривати сутність досліджуваної проблематики у навчальних та науково-дослідницьких проєктах з дотриманням академічних вимог до їх оформлення та виконання.</p> <p>ПРН 20. Вміти аналізувати й інтерпретувати рушійні культуротворчі сили і закономірності розвитку культурних процесів та явищ в історії України та світу.</p> <p>ПРН 21. Вміти на практиці застосовувати основи майстерності вчителя в управлінні собою, майстерність педагогічного спілкування, майстерність в управлінні навчально-виховним процесом.</p> <p>ПРН 22. Організовувати різні види діяльності учнів після уроків щодо забезпечення необхідних умов, для оволодіння ними навичками і вміннями теоретичної і практичної підготовки, для більш глибокого засвоєння і активного сприйняття історичного досвіду та навикишньої дійсності.</p> <p>ПРН 23. Застосовувати набуті знання з музейної та архівної справи, для вивчення, збереження та використання пам'яток</p>
--	--

	<p>природи, матеріальної і духовної культури, прилучення громадян до надбань національної і світової історико-культурної спадщини.</p> <p>ПРН 24. Демонструвати системні знання та практичні навички з дисциплін передбачених даною ОПП та навчальним планом.</p> <p>ПРН 25. Оцінювати результати власної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток. Самостійно приймати рішення, бути лідером, нести відповідальність за командну роботу.</p>
--	--

VI. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація - встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.</p> <p>Атестація може здійснюватися у формі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи або атестаційного екзамену (екзаменів); <p>Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра, здійснюється атестаційною кваліфікаційною комісією, до складу якої можуть бути залучені представники роботодавців та їх об'єднань.</p>
Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи	<p>Загальні вимоги</p> <p>ЗВО на підставі захисту кваліфікаційної роботи бакалавра визначають рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймають рішення про присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома.</p> <p>Для оприлюднення, публічного ознайомлення зі змістом кваліфікаційної дипломної бакалаврської роботи та запобігання академічного плагіату, робота має бути розміщена на web-ресурсах ЗВО або відповідного структурного підрозділу.</p> <p>Кваліфікаційна дипломна бакалаврська робота допускається до захисту перед атестаційною кваліфікаційною комісією за</p>

	<p>умови, якщо рівень її унікальності (оригінальності) відповідає нормативу, який офіційно затверджений ЗВО.</p> <p>Випускна атестація здобувачів вищої освіти проводиться на основі аналізу успішності навчання, оцінювання якості вирішення випускниками задач діяльності, що передбачені цим стандартом.</p> <p>Вимоги до кваліфікаційної бакалаврської роботи</p> <p>Вимоги до структури, змісту, об'єму і порядку захисту кваліфікаційної роботи визначаються випусковою кафедрою та науково-методичної комісією зі спеціальності, на підставі діючих стандартів та вимог МОН.</p> <p>В процесі підготовки кваліфікаційної роботи здобувач повинен продемонструвати, спираючись на отримані знання і сформовані академічні, соціально-особові і професійні компетенції, уміння вирішувати на сучасному рівні завдання професійної діяльності, здатність інтегрувати наукові знання, науково аргументувати свою точку зору.</p> <p>Кваліфікаційна робота, завершуючи освоєння змісту освітньої програми вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, має бути спрямована на вирішення актуальних проблем в освітній галузі відповідно до обраної студентами теми.</p> <p>Кваліфікаційна робота має містити теоретичну та науково-дослідну частини, що дозволить розкрити професійні компетенції випускника-бакалавра спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія).</p> <p>Атестація випускників спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) проводиться у формі захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр освіти (за предметною спеціальністю «Історія»). Вчитель історії.</p> <p>Атестація здійснюється відкрито і публічно.</p>
--	--

VII. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту».

У закладі вищої освіти повинна функціонувати система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладів вищої освіти і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VIII. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII. / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України. // URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII. / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України. // URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України. // URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>
4. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України. // URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 1 червня 2016 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 1 жовтня 2019 р. № 1254).
6. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28 липня 2010 р. № 327. / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України. // URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>

7. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) // URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf 2.
8. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) // URL : <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ceed970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
9. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) // URL : http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
10. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 // URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-ofeducation-isced-2011-en.pdf>; <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standardclassification-education-isced> 5.
11. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 // URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-fielddescriptions-2015-en.pdf>

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Стандарт вищої освіти (тимчасовий до прийняття офіційного стандарту МОН України) за першим (бакалаврським) рівнем зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) є нормативним документом, в якому визначається сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти для забезпечення здобуття ступеня вищої освіти бакалавра зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія), галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка».

Стандарт застосовується для визначення й оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти.

Затвердження порядку оцінювання результатів навчання здійснюється закладом вищої освіти відповідно до вимог нормативно-правових актів.

Система оцінювання результатів навчання має базуватися на таких засадах:

- обґрунтованість, яка означає співмірність оцінки рівню результатів навчання;
- неупередженість, що вимагає об'єктивності результатів оцінювання, їх незалежність від суб'єктивної думки того, хто здійснює оцінювання; наявність єдиної системи критеріїв та методів оцінювання;
- зрозумілість, яка забезпечує чіткість, абсолютну визначеність системи оцінювання у формі, дохідливій для сприйняття як для тих, хто здійснює оцінювання, так і для тих, чиї результати навчання оцінюються; система оцінювання має бути заздалегідь визначеною і доступною;
- корисність, що гарантує позитивне сприйняття системи і процесу оцінювання тими, кого оцінюють, та доповнює реалізацію завдань освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми.

Результати навчання мають корелюватися з компетентностями випускника.

Матриця відповідності визначених стандартом компетентностей/ результатів навчання дескрипторам Національної рамки кваліфікацій та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

**Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК
за спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія)**

Таблиця 1

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	+	+	+	+
ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	+	+	+	+
ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	+
ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	+	+	+	+
ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.	+	+	+	+
ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	+	+	+	+
ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	+	+	+	+
ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії,	+	+	+	+
ЗК9. Здатність працювати в команді.	+	+	+	+
ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	+	+	+	+

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.	+	+	+	
ЗК 12. Знання про сучасні досягнення в галузі загальних теорій держави та права, основні напрямки розвитку сучасних міжнародних відносин; шляхи і напрямки Європейської інтеграції; систему та зміст законодавства України і Європейських країн.	+	+	+	+
ЗК 13. Знання про збирання, вивчення, наукового опрацювання й публікації писемних пам'яток історії та культури, творчої спадщини видатних історичних, політичних і культурних діячів минулого та різнопланових писемних джерел, які стосувалися багатьох видатних подій минулого.	+	+	+	
ЗК 14. Знання та усвідомлення закономірностей соціокультурного розвитку людства як певного етапу в його історії, що відображає певний рівень потреб, здібностей, знань, навичок та інтересів людини, способів виробництва, устрій політичних та суспільних відносин, рівень духовного розвитку та відтворення.	+	+	+	
ЗК 15. Знання про закони і різновиди мислення, способи пізнання та умови істинності знань і суджень.	+	+	+	
ЗК 16. Знання та розуміння найактуальніших методів наукового пізнання і обґрунтованого підходу до вирішення складних питань в організації наукових досліджень.	+	+	+	

ЗК 17. Здатність критично та креативно мислити, виявляти ініціативу і мотивувати людей та рухатися до спільної мети, а також навчатися протягом всього життя.	+	+	+	+
ЗК 18. Знання та здатність вирішувати складні питання в організації власної справи в межах законодавства України та європейських країн.	+	+	+	+
Фахові (предметні) компетентності				
ФК1. Опанування базових методів загальної педагогіки у професійній діяльності	+	+	+	+
ФК2. Оволодіння основами психологічної науки, знання психологічних закономірностей для організації педагогічної діяльності та спілкування.	+	+	+	+
ФК3. Здатність застосовувати прикладні навички роботи з джерелами, що входять у комплекс спеціальних історичних дисциплін.	+	+	+	+
ФК4. Оперування основними і спеціальними методами викладання історії в закладі середньої освіти; знання та практичні вміння створення, зберігання, обробку, вивчення, передавання тощо за допомогою інформаційних (комп'ютерних) технологій.	+	+	+	+
ФК5. Здатність до аналізу та синтезу джерел та наукових відомостей з історії України та краєзнавчих досліджень для використання у практичній професійній діяльності.	+	+	+	+
ФК6. Здатність до застосування в історичних дослідженнях базових знань з курсу археологія.	+	+	+	+
ФК7. Оперування у професійній діяльності базовими знаннями про особливості розвитку людства у період Стародавньої історії.	+	+	+	+

ФК8. Здатність до застосування знань з історії Середніх віків для проведення логічних зіставлень зі сучасністю.	+	+	+	+
ФК9. Розуміння, на основі аналізу джерельної та історіографічної бази, основних закономірностей й особливостей соціально-політичного й економічного розвитку країн Європи та Америки Нового часу.	+	+	+	+
ФК10. Співставлення спільних та відмінних рис у розвитку країн і регіонів Європи та Америки Новітнього періоду.	+	+	+	+
ФК11. З'ясування прикметних рис типологічно-цивілізаційних моделей розвитку країн Азії і Африки у Новий час.	+	+	+	+
ФК12. Аналіз здобутків та проблем історичного поступу країн Азії і Африки Новітнього періоду.	+	+	+	+
ФК13. Розуміння феномену культури, її ролі в житті українського суспільства та світу, типів і форм; здатність розглядати українську історію та культуру як складові частини європейської та світової історії та культури, зіставляти події, явища місцевої історії, локальної, регіональної історії в контексті національної, європейської історії.	+	+	+	+
ФК 14. Володіння методикою викладання історичних дисциплін у закладах середньої освіти, вміння використовувати набуті теоретичні знання з історії та методики викладання фахових дисциплін у педагогічній практиці, здатність до організації навчального процесу відповідно до обов'язкових вимог охорони праці.	+	+	+	
ФК 15. Оволодіння теоретичними основами наукового дослідження та навчальним матеріалом базових дисциплін	+	+	+	+

для виконання курсових та дипломних проектів.				
ФК 16. Оволодіння всіма необхідними знаннями, уміннями, навичками, компетентностями, передбаченими освітньо-кваліфікаційною програмою.	+	+	+	+

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Таблиця 2

П Р Н	І Н Т Е Г	З К 1	З К 2	З К 3	З К 4	З К 5	З К 6	З К 7	З К 8	З К 9	З К 10	З К 11	З К 12	З К 13	З К 14	З К 15	З К 16	З К 17	З К 18	Ф К 1	Ф К 2	Ф К 3	Ф К 4	Ф К 5	Ф К 6	Ф К 7	Ф К 8	Ф К 9	Ф К 10	Ф К 11	Ф К 12	Ф К 13	Ф К 14	Ф К 15	Ф К 16
PH 1	+	+							+							+		+																	
PH 2	+		+						+						+							+	+									+			+
PH 3	+	+	+									+		+		+	+							+		+									
PH 4	+		+				+					+		+										+										+	
PH 5	+	+				+	+	+	+	+										+	+												+	+	+
PH 6				+	+			+									+						+	+											+

PH 7		+	+				+		+								+					+									+	+
PH 8										+		+						+				+										+
PH 9	+										+				+	+	+	+						+	+	+	+	+	+			
PH 10																							+	+						+		
PH 11		+	+	+				+										+			+									+		+
PH 12	+						+						+	+		+				+		+	+							+		
PH 13		+	+																+			+										
PH 14	+		+										+	+										+							+	
PH 15		+	+				+						+	+						+		+			+							
PH 16	+				+						+			+						+						+	+	+	+			
PH 17	+										+			+													+	+	+			
PH 18	+	+	+												+	+			+		+									+		
PH 19	+	+			+										+	+	+														+	+

PH 20	+	+	+												+									+												
PH 21	+				+	+	+	+										+		+			+												+	
PH 22		+					+	+	+	+								+			+											+			+	
PH 23			+	+				+				+		+										+											+	
PH 24	+	+		+				+										+	+	+			+				+					+			+	
PH 25			+			+	+	+		+								+	+														+			